

Dansteren

ET NYHEDS- OG OPBYGGESELS- BLAD FOR DET DANSKE FOLK I AMERIKA.

udgivet af Danish Lutheran Publishing House, Blair, Nebraska.

"Danstereen" udgaar Onsdag i hver Uge. Pris pr. Aargang: De Forenede Stater \$1.50. Udlandet \$2.00 Bladet betales i Forskud.

Bestilling: Betaling, Adresseforandring etc. med Undtagelse af Bidrag til Bladets Indhold adresseres DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebraska.

Alle Bidrag til Bladets Indhold - Korrespondancer, Afhandlinger og andre Artikler - sendes til dets Redaktør: A. M. ANDERSEN, Blair, Nebr.

Entered at Blair Post office as second class matter.

Advertising rates made known upon application.

I Tilfælde af, Bladet ikke modtages regelmæssigt, bedes man klage til det sædliche Postkontor. Skulde dette ikke hjælpe, bedes man henvende sig til "Danstereen's Kontor."

Naar Læserne henvender sig til Folk, som avterer i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at få Oplysning om det averterede, bedes de altid om-tale, at de saa Avertissementet i dette Blad. Det vil være til gensidig Støtte.

Det forekommer os, at vi har glemt at udføre en Bemærkning. Hans Skragh fra Dana College skrev til os for længere Tid siden fra Camp Lewis, Wash. Han skrev privat, da det var dem forbudt at skrive til Offentligheden, men saa bad han om at hjælpe Danstereens Læsere fra ham, og det er, hvad vi oversaa eller glemte. Hans Skragh er Sergent i Forplejnings-Depo-remet. Hans Adr. var (og er det formodentlig endnu) W. A. S. Camp Lewis, Wash.

Kirkestatistik. Følge en af Census-Bureauet i Washington udgivet Oversigt blev Antallet af Kirke-medlemmer i United States i det Aar, som endte 31. December 1916 forøget fra 35,068,058 til 42,044,374. Antallet af Kirker freg fra 212,230 til 228,007; Antallet af Præster fra 164,830 til 191,722; Antallet af Søndagskoleelever fra 15,337,811 til 20,569,831; Antallet af Søndagsstoler fra 192,722 til 207,789; og Antallet af Søndags-skolefunktionærer og Lærere fra 1,745,074 til 2,049,293.

Blandt de Forslag, der skal for-handles og drøftes paa "Den danske Kirke's" Aarsmøde i Ålbø, Minn., 19-23. Juni, er følgende: "Paa et Kællestmøde, afholdt Søn-dag den 28. April 1918 af Trinitatis, St. Stefans og St. Ansgar Menigheder i Chicago vedtoges det enstemmigt at indsende følgende Reso-lution til Den danske Kirkes Aars-møde: Den danske Kirke anerkender det engelske Sprog som ligeberettiget med det danske i Samfundets Me-nigheder. Hvor Præst og Menig-hed enes derom, kan engelsk Gud-s-tjeneste indføres i et saadant Om-fang, som det synes tjenligt. Paa Mødets Begne. A. Th. Dorf.

Prof. Christian Jensens nye Kantate "The Prodigal Son", - skriver "Luth." af 8. Maj - blev udsørt for første Gang i Boyne Memorial Chapel, St. Olaf College, Northfield, Søndag Aften den 28. April. Der var selvfølgelig fuldt Hus, og mange blev staaende udenfor. Prof. Christian Jensen er en Musik-er af international Størrelse baade som Komponist og Instruktør. Alle, der tog Del i Udførelsen af denne Kan-tate, var enten Elever eller Lærere ved St. Olaf College. Dr. Rildahl havde skrevet Teksten, som hoved-sagelig bestod af Bibelske, der stid-der den forlorne Sønns bitre Erfar-inger i Udsældigheden, hans Ån-ger, Omvendelse og Iuffelige Gjen-komst. Alt dette blev tolket og ud-trykt i Ord og Former paa en Maa-de, som gjorde Komponisten stor Gære. Det er at haabe, at Prof. Christian Jensen kan se sig i Stand til at komme omkring, med Kor og Or-kester, og give denne Kantate paa forskellige Steder i vort Samfund, tilføjer Bladet.

Foreslaaet Navneforandring. Til-raadeligheden af at forandre Den norrf-lutherse Kirke i Americas Navn saaledes, at Norrf ubela-des, drøftes som følger i "Luthe-ran Church Herald" af 19. April: "Der synes at være døvsendeskrav om Forandring af Navnet "Norrf-lutherse Kirke i Amerika". Den væsentlige Indvending mod Navnet er Ordet "norrf". Medens dette Ord kan være teoretisk ret passende og historisk korrekt, siger flere Præ-ster, særlig saadanne, som arbejder paa Gjemmemissions-Marken og stit-ter engelske Menigheder, at Nav-net intar i Vejen for deres Arbejde. Mange, der er interesserede i den lutherse Kirke, bryder sig ikke om at slutte sig til en "norrf" Kirke, lige saa lidt som en Nordmand vilde føle sig særlig tiltrukket af en polsk eller hømfisk Kirke.

I Hjør strøg den konervative tyf-ke Missouri-Synode Ordet "tyff" ud af sit Navn, fordi Synoden ikke længere er tyff, men ogsaa en engelsk Synode. Baner og andre In-stitutioner overalt i Landet har forandret Navn og udslættet Genvis-ninger til Nationalitet. Nærværen-de Agitation for Amerikanisering af fremmede har sin Berettigelse, skønt der er mange Ekstremister, som vil ikke samtykke med. Men vi burde kunne læse Haandbriisten paa Veg-gen, kende Manden i den Tid, vi lever i, og medens vi ikke vil lade den Mand lede os i Kirkeanliggen-der, saa er det sund Fornuft at give efter, hvor der ikke er tvivls-Op-givelse af Princip. Det store Flek-tal af Medlemmerne i Den norrf-lutherse Kirke er fødte Amerikanere og har ikke i Sinde at blive andet. Medens vi maatte kan forsvare Nav- net "norrf", saa er det ikke heldigt at have et Navn, der altid trænger til Forklaring for ikke at blive mis- forstaaet. Saa længe vi beholder Ordet norrf, vil vi blive betrag- tet som en "fremmed Kirke", og det vil være en Hindring i vort Arbejde blandt andre Nationalite- ter. Lad os finde et Navn, der ikke afsondrer os og forhindrer os i at arbejde blandt de mange Folke- slag, der udgør den amerikanske Na-tion. Navnet "United Lutheran Syn-ode" har været foreslaaet, men vi er rede til at tage imod Forslag til nyt Navn. Men lad os saa Forandringen saa snart som um- ligt."

Brev fra Japan

Nr. 98. Fortælligt. Det var ellers Tanken at fortælle lidt fra mine sidste Besøg i Moji og Shimomofski, men der er forskellig- andre Ting, som jeg havde lyst til at skrive lidt om.

Prædikener.

Jeg er altid glad ved at faa Læs- lighed til at prædike, og det er al- lerede mange Aar, siden jeg fattede den Beslutning aldrig at sige Nej til en Opfordring, hvor den end kom fra, naar det da ikke liget var en tyff Umulighed for mig at efterkomme den. Der er dog Læs- ligheder, da jeg med den største Glæ- de sætter mig paa Tilhørsbanken, og af disse Læsigheder, sætter jeg dem højest, naar det forundes mig at høre nogle af vore egne. Efter Ordinationen prædikede Pastor Hon-da om Aften om Udgangen af Egypten. Det var ikke stortet, men det var Evangeliet i al den Men- hed og Fuld, hvormed det kan komme fra et strøbeligt Menneskes Læber. Mandag Aften talte Past. Kamenama over Ordet: "Hvor Her-rens Mand er, der er Frihed". Det var et saa herligt Vidnesbyrd om Jesu Frelserværk og dets Resultater, at jeg ønskede, at jeg altid kunde prædike saa klart og saa overbevæ- sende. Han var været langsom i sin Udvikling, men hvor er han bleven et lært, hjertevarmt Menneske, der ved Hæderlighed og utværlig Elsk- her lige ved at vise sig som en Be- gævelse. Past. Miura, en født Bel- landsmand, kan man ikke paafølge kalde saa meget, fordi det har ikke fostret ham en Tiendebel af det Ar- bejde, det har kostet ham, at naa saa langt, som han er; da han begynd- te at tale sig frem stammede han; han er ikke slet saa flyvende endnu som M. men saa følger man maasse

mere Styrken, der er gemt i den lidt findigere Strøm. Naar jeg maasaa lov til at høre paa saadanne Præ- dikener, saa tier jeg selv med Glæ- de, og saa lover jeg altid mig selv, at jeg herefter skal prøve paa at anstrenge mig endnu lidt mere for at hjælpe endnu flere til at kunne gaa ud at prædike det, der ene kan give Liv.

Dygaver.

Vi har haft saa travlt, at vi jo slet ikke har funnet saa Tid til at gøre det halve af vort Arbejde. Traktater er en Ting, vi trænger til. Der er nok, men de bedste er skrevne af Frelshærrens Mand. Er de end gode, lutherse er de jo ikke, og alle advorter de Frelshærrens. Skamama, dreven af den haarde Trængsel skrev en, som han mineogra- ferede; den var udmærket. Miura er bleven Sovebrevdaktør af vort japan- ske Kirkeblad med Skamama som Medredaktør; flere ypperlige Artile- rer har set Lyset der.

De næste to Dage efter Ordina- tionen havde vi Møde i Kirune for at drøfte vort Arbejde, dets Arv, Midler til dets Udførelse osv. da fik det glædelige, at Skamama gif ind paa i Væb af de næste Aar at skrive en Række af Trakta- ter netop af den Slags, vi trænger til at faa.

En anden Ting er en god Skat- tismis, en samvælsløs, men apas- set efter Forholdene herude. Miura gif ind paa at udarbejde Udkast til en saadan; det er Tanken at faa Ballefs, Pontoppidans o. a. Lære- bøger paa Engelsk til Grundlag. Det blev mig paalaagt, at samle saadant Materiale for ham og især at bistaa ham med Raad.

Jeg skriver dette her for at spør- ge, om der er nogen, der kender andre gode engelsk-lutherse Lære- bøger? Er der nogen, som gør det; vil I saa ikke nok ofre et Parfor for at fortælle mig om dem: Forfatter, Forlægger, Titel, Pris, For- trin etc., saa kan jeg jo senere faa dem gennem vort Forlagshus.

Brugte Bøger.

Vore unge Mænd kan læse En- gelsk, og de gør det gerne, men de mangler Bøger at læse, og de mang- ler frem for alt lutherse Bøger. Pastor Skamama har ønsket at spe- cialisere i lutherse Dogmatik, og nu kommer Pastor Miura jo til at bygge sig efter Skatelsk. Der er maasse Præster, som har Bøger, de er villige til at sælge billig; andre vil maasse nær ved gode Anti- quaroghandlere, hvor saadanne Bø- ger kunde faaes billig. Det vilde glæde mig utværlig meget, om nogen kunde sende mig en Riste, værsig nok saa kort, over Bøger, der saa- ledes kunde faas til en Pris, vore Mænd kunde overkomme.

Eller om nogen er villig til at hjælpe, skal jeg gerne sende en Ri- ste; forelselig ønsker vi Serberding: The Lutheran Catechist. Bedner: Dogmatics (viftnof 7 Bind) eller Schmidt-Han-Jacobs Doctrinal Theology of the Ev. Luth. Church. I vil nok huile paa, at vore Mænd faar kun smaa Venninger, at de staa ene, at de har Vanffeligheder, der ikke anes hjemme, og at de saa- ledes trænger til al den Hjælp og Opmuntring, de paa nogen Maa-de kan faa. Derfor: Hjertelig Tak til enhver, der vil hjælpe.

Egdom.

Det bør os alle gennem mange Trænser at indgaa i Guds Rige, men nogle synes at have større Skors end andre. Blandt dem er Matju- motos. Uge for Tiden har deres Vorn Mæslinger, og den mellemste, deres eneste Dreng, har været op- givet af Vægerne. I Dag som der dog kort fra ham, at den almægti- ge Gud havde vist sin Derlighed ved til Trods for Vægens Dem at føre den lille over Vendepunktet; Jæren var nu overfaaet, men nu truede Label af Syn paa vestrer Die at indtræde; ogsaa her vovede han dog endnu til Trods for Vægens Ud- sagn at haabe paa et godt Udfald. Vinteren har ellers vist et langt større Antal Dødsfald end ellers. Udværlig kulde og hidtil ufendte Dyrtdispriser er almindelig ansete for at være de to Grunde for denne fælle Rædelighed. Regeringen har set sig tvungen til at forsøge Skole- lærerens Venninger med en Trebiedel. Bedner: Krigen, gaar vi sikker

meget banffelige Tider i Mæde. Nogle faa bliver Millionærer, men Mil- lionerne lider Mangel.

Naadensfab.

Netop i disse Dage er der flet en Mængde Arreftationer af Mænd i høje og betroede Stillinger. Det er Stikpenge, der er anvendt for at faa personlige Fordele. 134 blev ar- rejstret en Dag, senere er flere og flere bleven nappede, flere har be- gaaet Selvmord, viftnof fire een Dag. Kampen for Tilværelsen er haard for alle, men Kampen om at komme op i øverste Række er hid- sig, og det ser ud til, at intet Middel synes, bare man kan naa derop. En glædelig Ting i alt dette sørgelige er det dog, at Regeringen baade kan og vil gribe ind med kraftig Haand, saanfælsomt afskæft alt og i alt Fald straffe en hel Del af de ffuldige.

Dog, det er ene og alene Jesu kristi Evangelium, der kan læge de Bylder paa Samfundslægemet. Re- nede Hjerte, saa bliver der hæderlige Handlinger.

En Postmeester ude mellem Bjer- gene var ved at læse frifime Artile- ler, indbruffede som Avertissementer i Egnens Avis, bleven Kristien. Det var i Hjør Foraar. I Hjør Es- teraar kom et Selskab der til Egnen og vilde gøre en Del Jordop- søb. De kom til Postmeesteren, en af Egnens mest fremragende Mænd, og for at faa ham paa deres Side var der en Gave af 1000 Jen. Han sendte den straks tilbage, men han var oprigtig nok til at si- ge: "Harde det været i Hjør, saa havde jeg selvfølgelig taget den. Nu er jeg en Kristen og kan ikke have med saadant at gøre."

En ny Religion.

der ligner Mary Eddy's antirriste- lige og uvidensfabellige frifelig Bi- denskab, men er mere vidensfabelig anlagt, har lige vist sig. De har ofte en, to eller flere Hælfidesaver- tissemønter i Landets største Blade; de er meget ivrige baade til at sam- le Pengen og til at udbrede deres Lære, snart vil de sende Apostle til Amerika og lidt senere til Europa siger de endog.

Svab gør vi?

Har vi udrættet, hvad vi har væ- ret i Stand til? Er vore Hjerte faa fulde af Taknemmelighed for den Frelse, der er bleven os til Del, at vi sparker Herren om, hvad han vil, at vi skal gøre? Ja, jeg spørger for mit eget Bedkommende. Vil du, fære Læser, ikke nok høje Åne og spørge dig selv det samme? To Ting ved jeg: Japan tiltrænger Jesus Kristus, og ved hans Raade er vi kommen til at fende ham.

Hilfen fra eders egen Udsending: J. M. T. Wint her.

Angaaende vort Forlags- forretning.

Som tilligt holdt Direktionen for Danij Luth. Publ. House Møde i Blair 30. April og 1. Maj d. A. Det blev mig paalaagt fra dette Møde at offentliggøre et og andet, som kan gøre Regning paa offentlig Interesse. Det vil jeg da gøre.

Dyrtdid, Krigspriser mærkes jo alle Vegne, ikke mindst paa Bog- handelens og Bladudgivelsens Om- raade; vor Forlagsforretning gaar ikke Ram forbi; men trods de høje Priser, saa har Omsættningen væ- ret jævnt god det sidste Aar, saa selv om de nøjagtige Tal i Regns- skabet ikke foreligger endnu - er der Udsigt til, at det vil komme til at balancere ret tilfredsstillen- de. En stor Hjælp for et godt Re- sultat er det jo, at man ikke har de mange Skæmpen og den store Gæld at slæbe paa.

Den væpnerlige Transport har til Følge, at det er meget vanskeligt at faa noget fra Danmark og saa det danske Bogmarked repræsenteret herovre. Danffe Salmesøger og Biber er saa at sige ikke til at op- drive mere. Og blandt andet er der nyttig kommen Meddelelse fra Danmark om, at de dejlige danske Rommebiber, trykt paa India Pa- pir, næppe vil blive at faa i Frem- tiden - maasse for mange og lange Aar - da den Slags Papir ikke bliver at opdrive. Vor Forretning

har ikke flere af den Slags Biber og kun et meget indstran- ket Oplag af Salmesøger, som alt tid- ligere meddelt fra Huset.

Om vi kan vente yderlige Pris- forhøjelse paa Bøger i Fremtiden, ved jeg ikke. Men en Indstran- ning i den sædvanlige Rabat til Præster og Agenter er vist fore- tagende. Nogle skandinaviske For- lagsforretninger har allerede taget Skridt i den Retning.

Da der er Ryske om, at Danffe- ren og Kirkebladet maa blive trykt med latinske Typer, bestemte Di- rektionen at anmode Aarsmødet i Kenmare, N. D., om at overveje den Sag og træffe Bestemmelse desangaaende.

Paa Grund af vore Blades knap- pe Spalterum blev det bestemt, at i Fremtiden vil der kunne blive tvittreret frit for den samlede Sum, som maatte indkomme ved lokale og private Indsamlinger; medens der berimod vil blive forlangt Beta- ling for Skittringer, hvor de en- felte Poster ønskes offentliggjort.

I Fremtiden vil der i "Danffe- ren" blive holdt aabent for en Mødefalender, hvori kan noteres Tid og Sted for Missionsmøder, Ungdomsmøder o. l. Slikes der- imod en fylldigere Befendtgørelse, skal der betales for samme.

Følgende Direktionsbestemmelse skal jeg affrive helt: "Da Aars- mødet i Kenah, Wis., 1917 be- stemte, at Præster og Lærere maa fra 1. Jan. 1918 forudbestille og betale for vore Blade" har Direk- tionen fortaaget denne Beslutning saaledes, at der stulde indfåseres fuld Pris, hvilket er flet fra Nu- ar d. A. Men begrundet paa en- felte Klager angaaende denne Be- stemmelse anmoder Direktionen Aarsmødet i Kenmare 1918 om nærmere Forklaring." Vent saa, til det har talt.

Mr. R. E. Nielsen, Des Moines, Ia., indsendte sin Resignation som Medlem af Direktionen. Mr. Niel- sen angav sine Grunden for sin Fratrædelse: men det er sandfynlig- vis den, at han som Forretnings- mand har vanskeligt ved at ofre Tid paa det ekstra Arbejde som Direktionsmedlem; thi det er ikke Interesse og Indsigt, Mr. Nielsen mangler. Direktionen modtog Resignationen, og efter "Regler for D. L. B. S. § 10, der lyder: "Mu- lige Balancer i Direktionen udfyl- des af denne selv indtil første Aars- møde" blev et nyt Medlem valgt. Valget faldt paa Kolonialhandler Erik Jensen, Omaha, Nebraska.

Dermed venlig Hilfen til Væse- kredsen. Guff nu at være god og tro mod vort Forlagshus. Det vil gerne øve en god Mission blandt vort Folk i Vesterled, men du og jeg maa staa det bi, saa Missionen kan lykkes.

J. M. Hansen, Direktionssekretær.

Ligningen.

Herr. Redaktør! Da Sekretæren i "Danstereen" minder os Præster om Indfendelsen af de fem Dollars til Lignin- gen i Aar igen, turde det være betimeligt at fremkomme med et Par Spørgsmaal. - Jeg for een har hele Aaret ventet at faa nogen Forklaring om Stillingen angaaen- de denne Ligning. Der var jo, ef- ter hvad man fik Forstaelse af, ikke faa saa af Præsterne, som ikke indfendte de fem Dollars i Hjør. Derfor mente jeg og flere med mig, at man maatte have en Forklaring om, hvorledes Stillingen nu var.

Ulot følgende Spørgsmaal, som bedes besvaret om ellers nogen ved Bæffed: 1. Hvor mange - alfaa blot Antal, ingen Navne ventes opgivet - var der, som i Hjør indlod at betale? 2. Er Ligningen ikke ophævet og brudt, naar et Antal af Præster nægter at give dette Bidrag? 3. Hvorledes er disse Præsters Stilling til Ligningen, om de kom- mer til Aarsmøde, derjom man mener, at Ligningen eksisterer? Jeg for min Del vil ikke i Aar fende de fem Dollars, før jeg faar nogen Bæffed og Aede paa hele Stillingen. I Hjør var jeg saa en- faldig at fende dem og tillige fæ alle Præster gif med, saa maatte

vi, som havde indfendt vort Bidrag, billigtvis faa dette tilbagefendit. Men om Forladelse, det blev fæn- delig, som en af Præsterne fra Ø- sten skrev herud til mig "fordelt broderligt, mellem de ved Aarsmødet værende Præ- ster." Jeg gad vide, hvem der havde Ret til at tage en saadan Bæffestemmelse? Hvordan i det hele taget Aarsmødet kan have Stugge af Bæffestemmesret, angaaende hvor meget vi Præster skal indfende, til Hjælp til Betaling af vore egne Neffendgifter, er mig en fuldftæn- dig Gaae. - At Præsterne mel- lem sig selv indbyrdes kunne for- søge at blive enige om Sagen, det kunde jeg forstaa. Men at Aarsmødet har Ret til at bestemme, at jeg skal give efter fem eller ti Dollars aarlig til vor Ligningskasse, det begriber jeg ikke.

Vi er nu ved denne Bæffestemmelse, og ved at en Del af os fulgte den, kommet ud i Viderede og Uklarhed angaaende hele Ligningens Stilling. Hør vi faar Uklarheden yderligere forøget, derjom der nu i Aar er en anden Flot, som ikke vil være med, kunde det alfaa være betime- ligt at faa lidt Bæffed om, hvorledes Stillingen er. Og ikke mindst for os, som bor paa Yderfanterne.

Venligt, Deres D. R. Olfen Oakland, Cal., 6. Maj 1918.

Det er i hvert Fald ikke mig, det tilkommer at svare paa de frem- sette Spørgsmaal. Maaffe Sam- fundets Sekretær eller Kasserer eller begge disse tillsammans kan be- svare dem. Red.

Sammenlutning.

Et Raad og et Forslag.

I den senere Tid har der i Vla- denes, særlig i "Danstereen", været skrevet adffillige Afhandlinger om Sammenlutning af de to danske, lutherse Kirkesamfund her i Ame- rika, og samme Indlæg har væ- ret læst, overvejet og forhandlet Raad og Mand imellem Landet over. Mange af disse Bidrag har efter min Mening i Reglen været ret gode og velkrevne, selv om det maa indrømmes, at der under det- te Ordffitte fremkom saadanne Ting, som ikke burde have været skrevet.

Et Raad:

Forhandlingerne i Vladene den Sag betæffende standfere forelsig. Og saa har jeg

Et Forslag:

1. Over af de to dansk-lutherse Samfund vælger nu i Aar paa de foresaaende Aarsmøder en Komite paa tre Medlemmer, som træder sammen for at udffinde, om der er nogen Mulighed for, at en Sam- menlutning kan ske til Herrens Gære og Samfundene til Bæffing- se.

2. Om dette Forslag tilstemmes af begge Samfund, da træder Komiteerne sammen snart efter Aars- møderne og indberetter Resultatet til hver sit Samfund, naar de selv mener at være færdige dertil.

130 Prospect Ave., Brooklan, New York City, N. Y., den 7. Maj 1918.

I broderlig Verbædiged, J. J. Rildffig.

Underfføtter dette Forslag, dog med den Endring, at vor Komite indberetter til vort Samfunds næ- fte Aarsmøde.

A. M. Anderson.

Naadensfab.

Alle Menigheder, der ikke har fendt Rapport til Samfundets Kasserer, Otto Hansen, om hvor me- get de har indfført og indffendt til Soldatermissionen bedes velvillig- om at gøre det straks, for at Kas- sereren kan have samme inden Reg- nstabet slufes, og at vi kan blive i Stand til at rapportere angaaende Soldatermission til Aarsmødet. Der er nemlig Menigheder, der har indffent Pengene direkte til Na- tional Commission eller indirekta